OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA
-5-
Došlo dňa: 22. 03. 2022
Ev. č. záznamu: 0015884/2022 Číslo spisu: OU-PD-OSZP-2022/017186
Prílohy/listy: Vybavuje: -004

Podľa rozdeľovníka

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Prievidza
	OU-PD-PLO1-2022/017493-002	Mgr. Petra Lukáňová/ +421 961572987	22. 03. 2022

Vec

„Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite Slovenskej republike" – oznámenie o zažatí konania a zaslanie zámeru - stanovisko

Dňa 18. 03. 2022 bolo tunajšiemu úradu doručené Oznámenie o začatí konania a zaslanie zámeru „ Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite Slovenskej republike" spolu so zámerom navrhovanej činnosti.

Predmetom navrhovanej činnosti je výstavba fotovoltickej elektrárne v polohe jestvujúceho tzv. pôvodného odkaliska v k. ú. Zemianske Kostoľany a jej vyvedenie výkonu do jestvujúcej rozvodne umiestnenej v areáli ENO. Súčasťou zámeru je výstavba elektrolyzéra na účely rozvoja a testovania novýchmetód. Hlavným cieľom prevádzky elektrolyzéra je overenie poskytovania podporných služieb elektrizačnej sústave a stabilizáciu frekvencie v distribučnej sieti. Predmetné územie pre výstavbu FVE ako aj výroby vodíka je vo vlastníctve navrhovateľa.

Cieľom projektu FVE je zabezpečiť zvýšenie podielu elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov na celkovej spotrebe SR v súlade s Nízkouhlíkovou stratégiou rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 a v súlade s Integrovaným národným klimatickým a energetickým plánom z roku2019 (INCEP). FVE v danej lokalite bude zároveň súčasťou veľkého projektu „Zelený vodík pre Slovensko", ktorého cieľom je rozvoj a testovanie nových metód, a to získavanie vodíka v elektrolyzéri, v ktorom bude prebiehať rozklad vody na vodík a kyslík. Dôležitým prvkom transformácie energetického systému sa má stať práve vodík ako energetický nosič s potenciálom významne prispieť k dekarbonizácii viacerých sektorov národného hospodárstva členských štátov Európskej únie (najmä v oblasti priemyslu, dopravy a energetiky). Stratégia integrácie energetického systému EÚ priznáva vodíku dôležitú „nodálnu" úlohu umožňujúcu integráciu veľkého podielu variabilnej elektriny pochádzajúcej z obnoviteľných zdrojov. Tým je možné potenciálne dosiahnuť odľahčenie elektrizačnej sústavy v období prebytku elektrickej energie a prípadne uskladniť túto energiu pre jej ďalšie využitie v energetickom systéme. Realizácia FVE a výroby vodíka prispeje k splneniu záväzkov SR a EÚ na dosiahnutie klimatickej neutrality EÚ do roku 2050. Slovensko sa ku klimatickej neutralite prihlásilo v júni 2019.

Tunajší úrad ako orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení poukazuje na dodržiavanie ustanovení § 12 cit. zákona t.j. na zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy pri nepoľnohospodárskom použití a § 14 až § 15 cit. zákona - návrhy nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy pri každom obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie, posúdení individuálnych návrhov nepoľnohospodárskeho použitia

KÓPIA

poľnohospodárskej pôdy na konkrétny stavebný zámer alebo iný zámer musia byť odsúhlasené orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy, ktorým je v tomto prípade Okresný úrad Trenčín, odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát.

Žiadateľ je v zmysle § 4 zák. č. 145/95 Z. z. o správnych poplatkoch v znení nesk. predpisov oslobodený od platenia správnych poplatkov.

Ing. Ján Kulich
vedúci odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky

Rozdeľovník k číslu OU-PD-PLO1-2022/017493-002

Obec Zemianske Kostoľany, 4. apríla 28, 972 43 Zemianske Kostoľany
OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA, ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, G. Švéniho 3H, 971 01, Prievidza

OKRESNÝ
ÚRAD
PRIEVIDZA

odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
G.Švéniho 3 H, 971 01 Prievidza

OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA
-5-
Došlo dňa: 29. 03. 2022
Ev. č. zásielky: 00172211072
Číslo spisu: OU-PD-OSZP-2022/017711
Prílohy:
Vybavuje: -00Y

OÚ – odbor starostl. o ŽP
Prievidza

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Miesto
	OU-PD-OCDPK-2022/017527-004	Ing. Juríková	29.03.2022

Vec
Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike
– záväzné stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti

Okresný úrad Prievidza, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (ďalej len „okresný úrad – odbor dopravy“) ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 2 ods. 1 a podľa § 9 ods. 4 zákona NR SR č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ako vecne a miestne príslušný cestný správny orgán podľa § 3 ods. 5 písm. a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a ako dotknutý orgán podľa § 23 ods. 1 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov dostal oznámenie o začatí konania k zámeru navrhovanej činnosti „Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike “ .

Po preskúmaní zámeru vydáva okresný úrad – odbor dopravy nasledovné stanovisko:

Okresný úrad – odbor dopravy nemá pripomienky k predloženému zámeru navrhovanej činnosti „Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike“ a zároveň z hľadiska ním sledovaných záujmov nepožaduje, aby predložený zámer bol posudzovaný podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

S pozdravom

Mgr. Dominika Vážna
vedúca odboru

Telefón	Fax	E-mail	Internet	IČO
+	+	iveta.jurikova@minv.sk	www.minv.sk	00151866

Číslo spisu	Por.č.záznamu	Číslo záznamu	Typ záznamu	Forma originálu
		00172211/2022	Interný doručený záznam	elektronická

OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA
-5-
Došlo dňa: 1. 04. 2022
Ev. č. zápisu: 0018409/2022 | Číslo spisu: OU-PD-OSZP-2022/017116
Prílohy/listy: | Vybavuje: -006

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica
Odbor integrovaného povoľovania a kontroly

Okresný úrad Prievidza
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Ulica G. Švéniho 3H
971 01 Prievidza

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje	B. Bystrica
OU-PD-OSZP-2022/017116-003	6245-12057/47-7/2022	RNDr. Pavlíková	01.04.2022

Vec:
Stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti „Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike“ navrhovateľa Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava.

Listom č. OU-PD-OSZP-2022/017116-003 zo dňa 18.03.2022 ste nás požiadali o písomné stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti „Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike“ navrhovateľa Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35829052.

Predmetom zámeru navrhovanej činnosti je výstavba nového energetického zariadenia na výrobu elektriny zo slnečnej energie - novej fotovoltickej elektrárne (ďalej len „FVE“) s plánovaným inštalovaným výkonom 10 MWp na pozemku tzv. Pôvodného odkaliska ENO v západnej časti k. ú. Zemianske Kostoľany, ktoré je v súčasnosti uzavreté a rekultivované. Technické riešenie FVE spočíva v osadení fotovoltických panelov na hornej ploche Pôvodného odkaliska ENO, vrátane inštalácie potrebnej technológie pre vyvedenie výkonu (kontajnerové kiosky, v ktorých budú umiestnené transformátory, rozvádzače, fotovoltické meniče). Následne bude z tejto lokality vyvedený výkon VN káblom do areálu Elektrárne Nováky, kde sa navrhuje umiestnenie výroby vodíka (PEM elektrolyzér). Vyrobenú elektrickú energiu z FVE je okrem použitia pri výrobe vodíka možné vyviesť do 110 kV siete.

Súčasťou zámeru navrhovanej činnosti je aj výstavba elektrolyzéra (PEM elektrolyzér), pričom vyprodukovaná elektrická energia z prevádzky navrhovanej FVE bude primárne využitá na prevádzku elektrolyzéra, v ktorom bude prebiehať rozklad vody na vodík a kyslík. Inštalovanie výroby vodíka bude v areáli Elektrárni Nováky, závod. Počas prevádzky elektrolyzéra bude prebiehať elektrolýza vody na vodík a kyslík, pričom vyrobený vodík bude využitý v doprave. Pilotný projekt vodíkového hospodárstva uvažuje s výrobou cca 18 kg vodíka hodinovo, čo

predstavuje objem pre tankovanie cca 10 autobusov. Kumulovaný čas prevádzky zariadenia je cca 11 hodín denne. Systém na výrobu vodíka pozostáva z:

1. Zariadenia na výrobu vodíka elektrolýzou vody prevažne v kontajnerovom prevedení.
2. Pomocného zariadenia na zvyšovanie tlaku, čistenie vody a dočisťovanie plynov, odvod skondenzovaných plynných komponentov.
3. Zariadenia na uskladnenie vodíka v plynnom stave pod rôznym tlakom – zásobník plynu a pomocné zariadenia.
4. Výdajného terminála s certifikovaným meradlom prietoku – plniaca stanica.

Navrhovaná činnosť je podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zaradená do:

- **kapitoly 2 – Energetický priemysel**, položky 13 Ostatné priemyselné zariadenia na výrobu elektriny, pary a teplej vody, ak nie sú zaradené v položkách č. 1 – 4 a 12 od 5 MW do 50 MW je činnosť zaradená do **časti B – zisťovacie konanie**.
- **kapitoly 4 – Chemický, farmaceutický a petrochemický priemysel** položky č. 3 Chemické prevádzky, t. j. prevádzky na výrobu chemikálií alebo skupín chemikálií alebo medziproduktov v priemyselnom rozsahu, ktoré sú určené na výrobu: 3.2 základných anorganických chemikálií ako sú: a) plyny ako vodík do **časti A – povinné hodnotenie bez limitu.**

Pre prevádzku „Elektrárne Nováky, závod", prevádzkovateľa Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava vydala inšpekcia integrované povolenie rozhodnutím č. 837 - 16931/2007/Pol/470560106 zo dňa 30.05.2007, v znení neskorších zmien (ďalej len „integrované povolenie"). Po preštudovaní predmetného zámeru navrhovanej činnosti z hľadiska procesu integrovaného povoľovania inšpekcia konštatuje, že **činnosť týkajúca sa výroby vodíka elektrolýzou vody v elektrolyzéri podlieha integrovanému povoľovaniu.** Podľa prílohy č. 1 k zákonu č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ"), je táto činnosť zaradená podľa ZOZNAMU PRIEMYSELNÝCH ČINNOSTÍ do kategórie priemyselnej činnosti:

4. Chemický priemysel

4.2 Výroba anorganických chemických látok, ktorými sú

a) plyny, a to amoniak, chlór alebo chlorovodík, fluór alebo fluorovodík, oxidy uhlíka, zlúčeniny síry, oxidy dusíka, **vodík**, oxid siričitý, karbonylchlorid – fosgén.

V nadväznosti na horeuvedené a vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti v časti zámeru týkajúcej sa výstavby elektrolyzéra, v ktorom bude prebiehať výroba vodíka elektrolýzou vody v areáli prevádzky Elektrárne Nováky, závod podľa zákona o IPKZ bude Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „inšpekcia") **príslušným správnym orgánom v integrovanom povoľovaní a špeciálnym stavebným úradom na povolenie stavieb alebo ich zmien.**

Časť zámeru navrhovanej činnosti zaoberajúca sa výstavbou FVE na pozemku tzv. Pôvodného odkaliska ENO nachádzajúca sa v k. ú. Zemianske Kostoľany nepatrí pod režim zákona o IPKZ (nemá vydané integrované povolenie), preto príslušným stavebným úradom na povolenie stavieb je príslušný stavebný úrad podľa katastrálneho územia.

Po preštudovaní zámeru navrhovanej činnosti „Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike“ inšpekcia doporučuje, aby predložený **zámer navrhovanej činnosti bol povinne hodnotený z dôvodu možných vplyvov na životné prostredie** podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Inšpekcia **nemá námietky** k zámeru navrhovanej činnosti za predpokladu, že:

1. Pri výrobe vodíka elektrolýzou vody v elektrolyzéri a s tým spojené súvisiace činnosti (úprava vstupnej vody, technológie na zvyšovanie tlaku, technológie dočisťovania plynov, odvod skondenzovaných plynných látok, technológia skladovanie vodíka...) budú použité postupy a technológie, ktoré sú **považované za BAT technológie**.
2. Budú dodržané všetky požiadavky vyplývajúce z platných právnych predpisov v oblasti ochrany životného prostredia.

Vzhľadom na uvedené **požadujeme**, aby **inšpekcia bola informovaná o ďalšom konaní** podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

JUDr. Denisa Masná
riaditeľka inšpektorátu

Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica | Jegorovova 29B | P.O. BOX 307 | 974 01 Banská Bystrica | Slovenská republika
tel.: +421 48 471 9657 | e-mail:katarina.pavlikova@sizp.sk | www.sizp.sk | IČO: 00156906

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza
so sídlom v Bojniciach
Nemocničná 8, 972 01 Bojnice

OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA
Došlo dňa: 6. 04. 2022
Ev. č. záznamu: 0018976/2022 Číslo spisu: OU-PD-OSZP-2022/017116
Prílohy/listy: Vybavuje: -007

Číslo: B/2022/00355-PPL/2404 Bojnice, 4.4.2022

ZÁVÄZNÉ STANOVISKO

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza so sídlom v Bojniciach (ďalej len „RÚVZ Prievidza") ako príslušný orgán podľa § 3 ods. 1 písm. c) a § 6 ods. 3 písm. g) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.") vo veci posúdenia návrhu žiadateľa: Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, Ulica G.Švéniho 3H, 971 01 Prievidza, o zámere navrhovanej činnosti „Fotovoltická elektráreň – pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike" navrhovateľa: Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35 829 052, podľa § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. vydáva toto

záväzné stanovisko:

Súhlasí sa s návrhom zámeru navrhovanej činnosti „Fotovoltická elektráreň – pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike" navrhovateľa: Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35 829 052.

Listom č. OU-PD-OSZP-2022/017116-003, podaným na RÚVZ Prievidza dňa 18.3.2022, žiadateľ: Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, Ulica G.Švéniho 3H, 971 01 Prievidza, požiadal o stanovisko k oznámeniu o zámere navrhovanej činnosti „Fotovoltická elektráreň – pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike" navrhovateľa: Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35 829 052.

Predmetom zámeru je výstavba novej fotovoltickej elektrárne (FVE) s plánovaným výkonom 10 MW v lokalite areálu pôvodného odkaliska Elektrárne Nováky (ENO). Technické riešenie FVE uvažuje s osadením odhadom 22 300 ks FV panelov na hornej ploche odkaliska. Vyvedenie výkonu z FVE bude realizované v piatich kontajnerových kioskoch, v ktorých budú umiestnené transformátory, rozvádzače a prípadne ďalšie technologické zariadenia. Výkon z piatich kioskov bude vyvedený do zlučovacieho kontajnerového kiosku. Následne bude z tejto lokality vyvedený výkon VN káblom do areálu ENO. Vyprodukovaná elektrická energia z prevádzky navrhovanej FVE bude primárne využitá na prevádzku elektrolyzéra, ktorý bude prioritne prevádzkovaný vo výskumnom režime so zameraním na poskytovanie podporných služieb elektrizačnej sústave a stabilizácie/obnovu frekvencie v distribučnej sieti. Počas prevádzky elektrolyzéra bude prebiehať výroba vodíka elektrolýzou vody a vyrobený vodík bude využitý pre použitie v doprave. Zariadenie na výrobu bude prevažne v kontajnerovom prevedení. Na pozemku sa navrhuje vybudovať objekty technológie výroby vodíka, uskladnenia vodíka, čerpaciu stanicu pohonných hmôt (vodíka), ktorá pozostáva z výdajných stojanov s prestrešením. Okrem toho budú v rámci stavby budované na pozemku príslušné spevnené plochy, komunikácie, inžinierske siete a systémy zaisťujúce požiarnu bezpečnosť. Dopravné napojenie počíta s priamym napojením na existujúcu miestnu komunikáciu.

Telefón:
+421 46 5192011
Fax:
+421 46 5192012

Štátna pokladnica č. účtu:
SK78 8180 0000 0070 0013 3948
IČO: 17335817
DIČ: 2021163298

E-mail:
ruvzpd@ruvzpd.sk
Internet:
www.ruvzpd.sk

Číslo spisu | Por č záznamu | Číslo záznamu 0018976/2022 | Typ záznamu Externý doručený záznam | Forma originálu hodnoverna elektronická

Prevádzka FVE si nevyžiada žiadne nové pracovné miesta, využití budú pracovníci z jestvujúcej prevádzky ENO. Systém riadenia výroby elektrickej energie z navrhovanej FVE bude plne automatizovaný, pohyb zamestnancov v areáli FVE bude potrebný iba v prípade kontroly, údržby, resp. servisu. Prevádzka výroby vodíka bude taktiež plne automatizovaná, počíta sa s dvojčlennou obsluhou. Predpokladá sa, že budú využití jestvujúci pracovníci prevádzky ENO.

Podľa zámeru prevádzka FVE neobsahuje žiadne zdroje hluku. V rámci prevádzky výroby vodíka budú zdrojmi hluku pomocné technické zariadenia ako kompresor, klimatizačné a chladiace zariadenia. Priestory technológií budú opatrené dostatočnou zvukovou izoláciou, technické zariadenia produkujúce hluk budú situované v samostatných stavebne uzavretých priestoroch.

V zmysle zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č.355/2007 Z.z.) nepredpokladáme pri realizácii navrhovaného zámeru výrazné zhoršenie vplyvu na verejné zdravie oproti súčasnému stavu a preto RÚVZ Prievidza **súhlasí** so zámerom navrhovanej činnosti.

Zároveň RÚVZ Prievidza žiada:

- dodržiavať počas realizácie a prevádzky prípustné hodnoty hluku a vibrácií v zmysle vyhlášky MZ SR č.549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Doručí sa doručenkou:
Okresný úrad Prievidza
odbor starostlivosti o životné prostredie
Ulica G.Švéniho 3H
971 01 Prievidza

Mgr. et Mgr. Zuzana Tornócziová, MHA
regionálna hygienička

Telefón:
+421 46 5192011
Fax:
+421 46 5192012

Štátna pokladnica č. účtu:
SK78 8180 0000 0070 0013 3948
IČO: 17335817
DIČ: 2021163298

E-mail:
ruvzpd@ruvzpd.sk
Internet:
www.ruvzpd.sk

KOPIA

KRAJSKÝ
PAMIATKOVÝ ÚRAD
TRENČÍN

OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA
-5-
Došlo dňa: 5. 04. 2022
00187952022 OU-PD-OSZP-2022/007116
-001

Naše číslo: KPUTN-2022/8036-2/27865 /Osw
Vybavuje/kontakt: Mgr. Ing. J. Oswaldová/ 046/245 11 24
Prievidza, 04.04.2022

Krajský pamiatkový úrad Trenčín (ďalej „KPÚ Trenčín") je podľa § 3 písm. c) a § 9 ods. 5 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej „pamiatkový zákon") príslušný orgán štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu a podľa § 11 ods. 2 písm. d) pamiatkového zákona vydáva záväzné stanoviská.

KPÚ Trenčín v súlade s § 41 ods. 4 pamiatkového zákona na základe Vašej žiadosti doručenej dňa: 18.03.2022 k projektovej dokumentácií stavby **„N 21004 FOTOVOLTICKÁ ELEKTRÁREŇ (FVE) – ENO PÔVODNÉ ODKALISKO"** investora: **Slovenské elektrárne, a.s., Elektráreň Nováky** vydáva podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona nasledujúce

z á v ä z n é s t a n o v i s k o

KPÚ Trenčín s realizáciou hore uvedenej stavby v katastrálnom území **Zemianske Kostoľany**

súhlasí a **určuje tieto podmienky:**

Termín začatia akýchkoľvek zemných prác súvisiacich s predmetnou stavbou požadujeme ohlásiť s dvojtýždenným predstihom KPÚ Trenčín písomne, e-mailom alebo telefonicky (podatelna.pd@pamiatky.gov.sk) s uvedením telefonického kontaktu a to vzhľadom k tomu, že nie je možné vylúčiť narušenie doposiaľ nepreskúmanej archeologickej lokality.

Je nutné, aby **investor pri začatí výkopových prác zvolal kontrolný deň za účasti pracovníkov KPÚ Trenčín.** Z priebehu kontrolného dňa bude vytvorená zápisnica. Termín kontrolného dňa požadujeme ohlásiť s dvojtýždenným predstihom e-mailom alebo telefonicky **(podatelna.pd@pamiatky.gov.sk)** s uvedením telefonického kontaktu.

Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej „stavebný zákon") v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí **nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ohlásiť nález KPÚ Trenčín** priamo alebo prostredníctvom obce. Oznámenie o náleze je povinný urobiť nálezca **najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení**. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky KPÚ Trenčín alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa oznámenia nálezu. Do obhliadky KPÚ Trenčín je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba podľa vyššie uvedeného metódami

Číslo spisu | Por č záznamu | Číslo záznamu 00187952022 | Typ záznamu Externý doručený záznam | Forma originálu Iba elektronická

KÓPIA

archeologického výskumu. Ak archeologický nález vyzdvihne oprávnená osoba podľa vyššie uvedeného, je povinná KPÚ Trenčín predložiť najneskôr do desiatich dní od vyzdvihnutia nálezu správu o náhodnom archeologickom náleze; správa o náhodnom archeologickom náleze obsahuje informácie o lokalizácii nálezu, metodike odkryvu, rámcovom datovaní a fotodokumentáciu nálezovej situácie.

KPÚ Trenčín vykonáva pamiatkový dohľad formou obhliadky výkopov stavby v období od zahájenia zemných prác až po ich ukončenie.

KPÚ Trenčín toto záväzné stanovisko vydal z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom a je záväzným stanoviskom podľa stavebného zákona.

Toto záväzné stanovisko nenahrádza vyjadrenia iných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy.

V súlade s § 44a pamiatkového zákona záväzné stanovisko podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona po uplynutí troch rokov odo dňa jeho vydania stráca platnosť, ak nedošlo k jeho použitiu na účel, na ktorý je určené.

Toto záväzné stanovisko platí pre územné a stavebné konanie stavby.

Ing. arch. Jozef Múdry
poverený zastupovaním riaditeľky
Krajského pamiatkového úradu Trenčín

Doručí sa
Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35 829 052
Slovenské elektrárne, a.s., Elektráreň Nováky, Realizácia projektov VE a TE, 972 43 Zemianske Kostoľany
Okresný úrad Prievidza, Odbor starostlivosti o životné prostredie, G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza
Obec Zemianske Kostoľany, Obecný úrad Zemianske Kostoľany, Ul. 4. apríla 60/28, 972 43 Zemianske Kostoľany

KRAJSKÝ
PAMIATKOVÝ ÚRAD
TRENČÍN

OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA
-5-
Došlo dňa: 5. 04. 2022
Ev. č. záznamu: 0018794/2022 | Číslo spisu: OU-PD-OSZP-2022/017116
Prílohy/listy: | Vybavuje: - 009

Naše číslo: KPUTN-2022/8041-2/27897 /Osw
Vybavuje/kontakt: Mgr. Ing. J. Oswaldová/ 046/245 11 24
Prievidza, 04.04.2022

Krajský pamiatkový úrad Trenčín (ďalej „KPÚ Trenčín") je podľa § 3 písm. c) a § 9 ods. 5 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej „pamiatkový zákon") príslušný orgán štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu a podľa § 11 ods. 2 písm. d) pamiatkového zákona vydáva záväzné stanoviská.

KPÚ Trenčín v súlade s § 41 ods. 4 pamiatkového zákona na základe Vašej žiadosti doručenej dňa: 01.04.2022 k projektovej dokumentácií stavby **„Výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike"** investora: **Slovenské elektrárne, a.s., Elektráreň Nováky** vydáva podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona nasledujúce

záväzné stanovisko

KPÚ Trenčín s realizáciou hore uvedenej stavby na parc. č. 1031/1, 1031/328, 1029, 1030, 1031/170, 1301/456, 1031/279, 1031/301, 1031/294, 1031/293, 1031/244, 1031/291, 1031/288, 1031/382, 1031/216 v katastrálnom území **Zemianske Kostoľany**

súhlasí a **určuje tieto podmienky:**

Termín začatia akýchkoľvek zemných prác súvisiacich s predmetnou stavbou požadujeme ohlásiť s dvojtýždenným predstihom KPÚ Trenčín písomne, e-mailom alebo telefonicky (podatelna.pd@pamiatky.gov.sk) s uvedením telefonického kontaktu a to vzhľadom k tomu, že nie je možné vylúčiť narušenie doposiaľ nepreskúmanej archeologickej lokality.

Je nutné, aby **investor pri začatí výkopových prác zvolal kontrolný deň za účasti pracovníkov KPÚ Trenčín**. Z priebehu kontrolného dňa bude vytvorená zápisnica. Termín kontrolného dňa požadujeme ohlásiť s dvojtýždenným predstihom e-mailom alebo telefonicky **(podatelna.pd@pamiatky.gov.sk)** s uvedením telefonického kontaktu.

Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej „stavebný zákon") v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí **nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ohlásiť nález KPÚ Trenčín** priamo alebo prostredníctvom obce. Oznámenie o náleze je povinný urobiť nálezca **najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení**. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky KPÚ Trenčín alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa oznámenia nálezu. Do obhliadky KPÚ Trenčín je nálezca povinný vykonať

KÓPIA

všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba podľa vyššie uvedeného metódami archeologického výskumu. Ak archeologický nález vyzdvihne oprávnená osoba podľa vyššie uvedeného, je povinná KPÚ Trenčín predložiť najneskôr do desiatich dní od vyzdvihnutia nálezu správu o náhodnom archeologickom náleze; správa o náhodnom archeologickom náleze obsahuje informácie o lokalizácii nálezu, metodike odkryvu, rámcovom datovaní a fotodokumentáciu nálezovej situácie.

KPÚ Trenčín vykonáva pamiatkový dohľad formou obhliadky výkopov stavby v období od zahájenia zemných prác až po ich ukončenie.

KPÚ Trenčín toto záväzné stanovisko vydal z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom a je záväzným stanoviskom podľa stavebného zákona.

Toto záväzné stanovisko nenahrádza vyjadrenia iných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy.

V súlade s § 44a pamiatkového zákona záväzné stanovisko podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona po uplynutí troch rokov odo dňa jeho vydania stráca platnosť, ak nedošlo k jeho použitiu na účel, na ktorý je určené.

Toto záväzné stanovisko platí pre územné a stavebné konanie stavby.

Ing. arch. Jozef Múdry
poverený zastupovaním riaditeľky
Krajského pamiatkového úradu Trenčín

Doručí sa
Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35 829 052
Slovenské elektrárne, a.s., Elektráreň Nováky, Realizácia projektov VE a TE, 972 43 Zemianske Kostoľany
Okresný úrad Prievidza, Odbor starostlivosti o životné prostredie, G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza
Obec Zemianske Kostoľany, Obecný úrad Zemianske Kostoľany, Ul. 4. apríla 60/28, 972 43 Zemianske Kostoľany

KÓPIA

OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA

odbor starostlivosti o životné prostredie
Ulica G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza

OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA
-5-
Došlo dňa: 5. 04. 2022
Číslo spisu: 00187141/2022 OU-PD-OSZP-2022/017111
Prílohy/listy:
Vybavuje: – 010

Okresný úrad Prievidza
odbor starostlivosti o ŽP
Úsek EIA
Ulica G. Švéniho 3H
971 01 Prievidza

Váš list číslo / zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/Linka	Prievidza
OU-PD-OSZP-2022/017116-003	OU-PD-OSZP-2022/017833	Ing. Ján Boroš	05.04.2022

Vec
Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike
- stanovisko k zámeru

Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek posudzovania vplyvov na životné prostredie zaslal dňa 18.03.2022 v súlade so zákonom NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Okresnému úradu Prievidza, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku odpadového hospodárstva zámer navrhovanej činnosti **Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike** navrhovateľa: **Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO 35829052.**

Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek odpadového hospodárstva ako dotknutý orgán podľa § 23 ods. 4 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov dáva k zámeru navrhovanej činnosti Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike nasledovné

s t a n o v i s k o :

K vyššie uvedenému zámeru navrhovanej činnosti z hľadiska odpadového hospodárstva nemáme pripomienky.

Ing. Darina Mjartanová
vedúca odboru

Telefón
0961572974

E-mail
oszp.pd@minv.sk

Internet
www.minv.sk

Číslo spisu | Por. č. záznamu | Číslo záznamu 00187141/2022 | Typ záznamu Interný dokument. záznam | Forma originálu elektronická

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: pondelok, 4. apríla 2022 14:21
Komu: oszp.PD@minv.sk
Kópia: miroslav.piacek@seas.sk; marian.sumichrast@seas.sk; Peter.Velebir@seas.sk; hujo@enviconsult.sk
Predmet: VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „Fotovoltická elektráreň - Pôvodné odkalisko a výroba vodíka"

OKRESNÝ ÚRAD BANSKÁ BYSTRICA
-5-
Došlo dňa: 4. 04. 2022
Číslo spisu: OU-BB-OSZP-2022/
-011

VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „FOTOVOLTICKÁ ELEKTRÁREŇ - PÔVODNÉ ODKALISKO A VÝROBA VODÍKA ELEKTROLÝZOU VODY V PROSTREDÍ SLOVENSKEJ ELEKTRIZAČNEJ SÚSTAVY A POTENCIÁL VYUŽITIA VODÍKA V MOBILITE V SLOVENSKEJ REPUBLIKE"

Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §24 ods.2 zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povoľovacích konaní. Stanovy Združenia domových samospráv v elektronickej podobe sú k dispozícii na prehliadanie alebo na stiahnutie tu: https://goo.gl/AVbAxj , výpis z registra občianskych združení MV SR: https://goo.gl/V4XopA a výpis z registra právnických osôb ŠÚ SR tu: http://goo.gl/Ikofe7.

Pre elektronickú komunikáciu používajte mail: *eia@samospravydomov.org*
Pre písomný styk použite elektronickú schránku Združenia domových samospráv na ÚPVS slovensko.sk.

Podľa §2 ods.zákona EIA je účelom a zmyslom zákona najmä:

b) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,
c) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom,
d) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia,
e) získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Žiadame, aby vydané rozhodnutie opísalo a zrozumiteľne vysvetlilo priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, objasnilo a porovnalo jednotlivé varianty a určilo environmentálne opatrenia a právne záväzným spôsobom ich ukotvilo pre nasledujúce povoľovacie procesy. Zaujíma nás najmä hľadisko ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasti zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR. Týmto súčasne prejavujeme záujem na predmetnej činnosti v zmysle §24 ods.2 zákona EIA.

Z hľadiska budúcich vplyvov nás zaujíma, akým spôsobom bude navrhovateľ reagovať na klimatickú krízu a jej prejavy; zaujíma nás jeho plán zelenej transformácie svojej činnosti a znižovanie uhlíkovej stopy a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Zaujíma nás, akým spôsobom bude reagovať na uvedené ekologické a environmentálne krízy a výzvy a to zodpovedaním nasledovných otvorených otázok:

1) Príčiny dnešného zlého stavu hospodárstva treba hľadať v ekonomických reformách prvej Dzurindovej vlády. Nemožno im uprieť, že tieto reformy (spojené aj s rozpredávaním štátneho majetku, tzv. slovenského rodinného striebra) priniesli krátkodobé úspechy. Zo strednodobého a dlhodobého hľadiska však naša ekonomika patrí medzi najzraniteľnejšie v Európe a zároveň za najmenej pripravené čeliť výzvam spojeným so zvyšovaním automatizácie a postupným nahrádzaním ľudskej práce výkonnými robotmi (napr. Slovensko je výrobná linka automobilov, ale zásadnejší výskum automobilky realizujú v iných štátoch).

   Podľa viacerých názorov [tu],[tu] , **Slovensku hrozí tzv. pasca stredných príjmov:**

   Na druhej strane Slovensko čelí najbližšie desiatky rokov neuveriteľne obrovskej ekonomickej výzve. Ide o výzvu, ako nepadnúť do pasce strednopríjmových krajín. Zdrojom slovenského rastu za posledných dvadsať rokov bol práve obchod a vývoz. Slovensko neprodukuje veľmi inovatívnu pridanú

hodnotu. Ako budeme ekonomicky rásť – a už sa to deje –, konkurenčné výhody začnú klesať. Ak nebudú nízke mzdové náklady, už nebudeme dostatočne konkurencieschopní.

Ide o najväčšiu zmenu, ktorá nastane v slovenskej ekonomike v najbližšom desaťročí a ktorá bude mať dôsledky na politickú mapu krajiny, no žiaden politik o nej nehovorí. Ide o to, ako zmeniť ekonomický model Slovenska a prejsť od nízkonákladovej priemyselnej výroby a zahraničného vývozu na udržateľnejšiu formu rastu, ktorá generuje vyššiu pridanú hodnotu a inovácie. Ide o to, ako urobiť zo Slovenska krajinu, ktorá ľuďom poskytne nielen akúkoľvek novú prácu, ale kvalitnú prácu a príležitosti, pre ktoré slovenský talent nebude musieť utekať do zahraničia. Je mi ľúto, že o tejto kľúčovej otázke slovenskej budúcnosti sa v slovenskej politike veľmi nediskutuje.

Je nepochybné, že ekonomika a hospodárstvo založené na týchto reformách sa vnútorne vyčerpalo a melie z posledného. Slovenská spoločnosť čelí rovnakým problémom, akým čelilo v poslednej dekáde svojej existencie socialistické Československo; dokonca je veľmi podobná aj symptomatika. Pre porovnanie odkazujeme na príhovor Miloša Jakeša v Červenom Hrádku (https://www.youtube.com/watch?v=cKoQQo8gdPM&t=1257s), ktorý podľa wikipedie (https://sk.wikipedia.org/wiki/Prejav_Milo%C5%A1a_Jake%C5%A1a_na_%C4%8Cervenom_hr%C3%A1dku) je *„sondou do zmýšľania vedúcich predstaviteľov komunistického režimu niekoľko mesiacov pred jeho zánikom. Ortodoxný stúpenec normalizácie Miloš Jakeš v ňom dôrazne apeloval na nutnosť odštartovať zásadné ekonomické a spoločenské reformy. Pomerne presne identifikoval základné a pre režim osudové problémy, ktoré však už nemohli byť riešené v intenciách direktívno-centralistického modelu socializmu."*
Porovnajme štruktúru príhovoru:

a. útok na ekologických aktivistov
b. útok na občiansku spoločnosť
c. útok na politickú opozíciu
d. konštatovanie potreby perestrojky
e. nemohúcnosť z prinášania riešení na vážne spoločenské a hospodárske problémy

ZDS v rámci Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) je potrebné nastaviť transformáciu hospodárstva na ekologickom princípe; **žiadame navrhovateľa vysvetliť, jeho príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva založeného na znalostiach a občianskej participácii.**

2) ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne napĺňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie Y(X)=f(C)+f(L)+f(A); t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie). **Žiadame navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii hospodárstva aj celej spoločnosti založenej na inováciách a Európskej zelenej dohode (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk); žiadame úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia.**

3) Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55" (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. **Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto**

snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419).

4) Energetická efektivita budov, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie.

   Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.

   Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.

5) Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamena-pre-slovensko/); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.

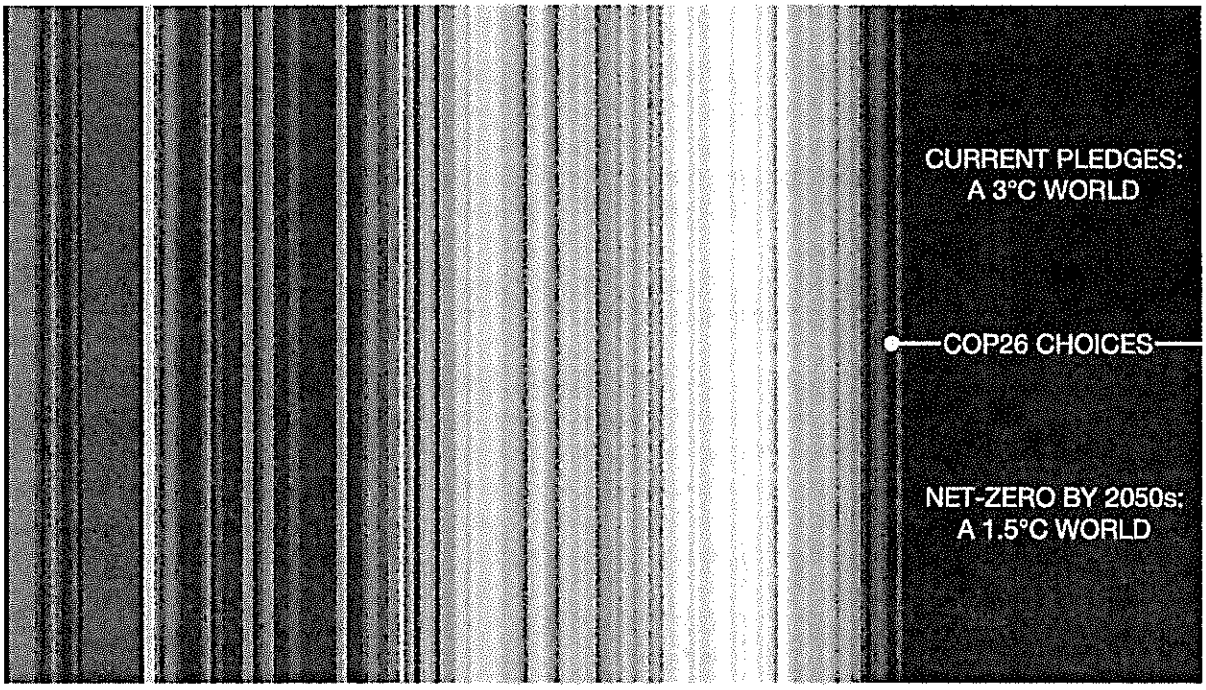

Na Slovensku to znamená, že Slovenská klíma sa zmení ešte viac ako doteraz, nadobudne značne stredomorský charakter podobný dnešnému Chorvátsku (https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/599783-klimatolog-fasko-v-ide-o-pravdu-slovensko-bude-mat-pocasie-ako-vnutrozemie-chorvatska-a-bulharska/). Aké adaptačné a mitigačné klimatické opatrenia zámer implementuje?

Klimatická zmena je podľa IPCC horšia, než sme čakali. Šance na zastavenie otepľovania pod 1,5 stupňa Celzia sú veľmi malé. Môžeme ešte zabrániť úplnej katastrofe, ale mali by sme sa pripraviť na extrémne počasie, suchá a zaplavenie pobrežných oblastí. Následky klimatickej krízy pocíti každé miesto na planéte, píše sa vo februárovej správe Medzinárodného panela pre zmenu klímy (IPCC). Jej obsah podrobnejšie uvádza článok v Denníku N.

Podľa vedcov sa väčšina krajín pripravuje na oteplenie o 1,5 až dva stupne. Bude však vyššie, a opatrenia teda nebudú stačiť. Prioritou je stále zníženie emisií skleníkových plynov, no IPCC zdôrazňuje aj potrebu adaptačných opatrení. Inak povedané, musíme sa pripraviť na život s väčším množstvom prírodných katastrof.

V Európe identifikuje správa štyri riziká: vlny tepla, záplavy, suchá, nedostatok vody. Veľmi bude postihnutý juh Európy. Pri oteplení o dva stupne bude nedostatkom vody trpieť viac ako tretina obyvateľov, pri trojstupňovom náraste teplôt dvakrát viac.

S otepľovaním sú spojené ďalšie riziká: strata prirodzených habitatov a obmedzenie fungovania ekosystému, vyššia úmrtnosť, neúroda, strata úrodnej pôdy.

Chránená nie je ani severná Európa – tú môžu ohroziť záplavy či silné búrky. Suchá a neúroda alebo, naopak, záplavy a silné búrky zasiahnu aj Slovensko.

Najbezprostrednejšie zasiahnutým sektorom bude poľnohospodárstvo. Nedostatok potravín pocítia milióny ľudí. Ohrozené sú najmä najchudobnejšie regióny, no dôsledky pocíti aj Európa, najmä južná. Obmedzená produkcia potravín zdvihne ich ceny.

Poľnohospodári by sa mali zamerať na zadržiavanie vody v krajine a preorientovať sa na ekologické postupy, ktoré nie sú také závislé od závlahy a zvládajú výkyvy počasia.

Mestá sa musia pripraviť na zvládnutie horúčav: napríklad výsadbou verejnej zelene či lepším hospodárením s dažďovou vodou. Vlny horúčav pomáhajú prekonať aj opatrenia ako zelené strechy.

Budeme musieť viac investovať do systémov na monitorovanie a vyhodnocovanie rizík, ako sú záplavy, víchrice, či do odstraňovania ich následkov.

6) Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov je základným legislatívnym nástrojom odpadového hospodárstva. Podľa hierarchie odpadového hospodárstva je zneškodňovanie odpadu až na poslednom mieste v prioritách nakladania s odpadom. Reálne je to však na Slovensku najčastejšie používaný spôsob nakladania s odpadom. Príčinou tohto stavu je prevažne lineárny ekonomický model súčasnej spoločnosti. Ťažíme prírodné zdroje, odnášame ich na opačný koniec sveta, kde sa z nich vyrábajú výrobky. Tie sú distribuované do ďalších kútov sveta, kde ich spotrebitelia kúpia, použijú a vyhodia. Tak vzniká odpad a suroviny vo forme produktov končia na skládkach, v spaľovniach či pohodené vo voľnej prírode.

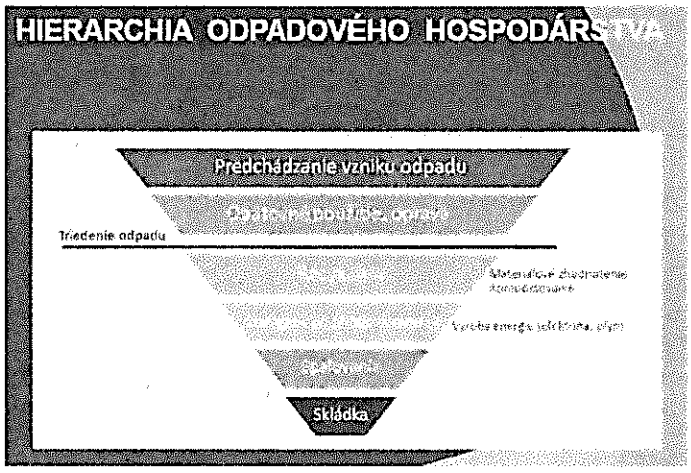

Realita odpadového hospodárstva

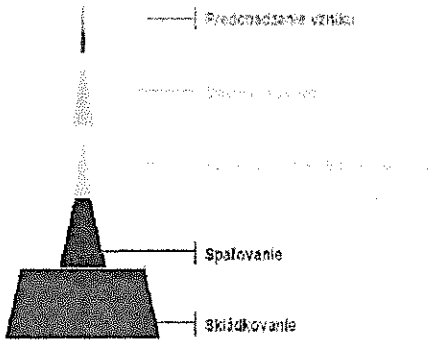

hospodárstva, ministerstvo regionálneho rozvoja, ministerstvo životného prostredia) ale aj regionálna samospráva (Trnavský samosprávny kraj a regionálne miestne združenia) a miestna samospráva (okolité dotknuté obce). Občiansky sektor ide naprieč všetkými tromi množinami (napr. už spomínaný Klub500 je v tomto smere záujmovým združením, nie komerčným ani lobistickým zoskupením). Vo verejnom sektore sú to nielen územné samosprávy ale aj ich rôzne zoskupenia v rámci mikroregiónov. Vo vzdelanosti zase vznikajú rôzne vývojové a výskumné úlohy, ktoré idú naprieč rôznymi akademickými inštitúciami a týmami. Životné prostredie je zase v modernom ponímaní právnej a spoločenskej teórie samostatným prvkom sui generis; keďže sa však nejedná o antropogénny prvok, potrebuje nejakého reprezentanta a tu hrajú významnú úlohu ekologické spolky (treba rozlišovať medzi ekologickými spolkami reprezentujúcimi životné prostredie ako také a iné formy občianskej spoločnosti).

Transformáciu elektrárne je potrebné zahrnúť do komplexného balíka transformácie Hornej Nitry ako aj do celkovej revitalizácie a transformácie areálu elektrární a to obnovou prirodzenej biodiverzity.

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa §20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa §3 ods.1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávnych predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese https://www.minzp.sk/legislativa/. Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa §29 ods.13 resp. §37 ods.4 zákona EIA.

Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Za účelom zabezpečenia efektivity konania, odporúčame úradu aj navrhovateľovi aktívne konzultovať projekt s verejnosťou a v nasledujúcich povoľovacích konaniach kontaktovať verejnosť ešte pred podaním žiadostí na úrad napr. v zmysle §36 ods.5 resp. §64 ods.1 Stavebného zákona. Prípadnú konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk. **ZDS na vykonaní konzultácie trvá.**

• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.
• **Zásady Integrity konania ZDS:** https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/
• **Environmentálne princípy činnosti ZDS:** https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv
Marcel Slávik, predseda
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.climaterealityproject.com

ÚRAD
PRIEVIDZA

odbor starostlivosti o životné prostredie
Ulica G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza

OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA
-5-
Došlo dňa: 7. 04. 2022
Ev. č. záznamu: 0018804/2022
Číslo spisu: OU-PD-OSZP-2022/017116
Prílohy/listy:
Vybavuje: -013

Okresný úrad Prievidza
odbor starostlivosti o životné prostredie
úsek posudzovania vplyvov na životné prostredie
Ulica G. Švéniho 3H
971 01 Prievidza

Váš list číslo / zo dňa	Naše číslo	Vybavuje	Prievidza
OU-PD-OSZP-2022/017116-003 28.01.2022	OU-PD-OSZP-2022/017365-002	Ing. Katarína Krajčovičová	05.04.2022

Vec
Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike
- stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti

Dňa 18.03.2022 bolo Okresnému úradu Prievidza, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu štátnej vodnej správy doručené oznámenie o začatí správneho konania a zaslaný zámer navrhovanej činnosti **Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike** (spracovateľ ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina) navrhovateľa: Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35829052, spolu so žiadosťou o stanovisko k predmetnému zámeru.

Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy príslušný podľa § 61 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v platnom znení ako dotknutý orgán podľa § 73 ods. 19 vodného zákona a § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v predmetnej veci dáva toto

s t a n o v i s k o :

K zámeru navrhovanej činnosti z hľadiska ochrany vodných pomerov máme nasledovné pripomienky:

1. Realizáciou navrhovanej činnosti Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko nesmie byť ohrozená stabilita a bezpečnosť odkaliska.
2. Realizáciou navrhovanej činnosti nesmie dôjsť k poškodeniu objektov odkaliska, vrátane drenážneho, odvodňovacieho a pozorovacieho systému.
3. Posúdiť vplyv navrhovanej činnosti na existujúci systém odvádzania povrchových vôd a platné povolenie na vypúšťanie vôd z povrchového odtoku z odkaliska do povrchových vôd.

KÓPIA

4. Pôvodné odkalisko je vodná stavba II. kategórie z hľadiska odborného technicko-bezpečnostného dohľadu, na ktorej vlastník vykonáva odborný technicko-bezpečnostný dohľad prostredníctvom poverenej organizácie Vodohospodárska výstavba, š.p., Bratislava. Zámer a následne všetky stupne projektovej dokumentácie navrhovanej činnosti žiadame predložiť na vyjadrenie poverenej organizácii a realizovať v zmysle uplatnených požiadaviek.
5. Vlastník odkaliska pred povolením navrhovanej činnosti Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko zabezpečí preskúmanie kategórie vodnej stavby v súlade s ustanovením § 56 ods. 8 vodného zákona.

Zámer navrhovanej činnosti nepožadujeme posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Ing. Darina Mjartanová
vedúca odboru

OKRESNY ÚRAD PRIEVIDZA

odbor starostlivosti o životné prostredie
Ulica G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza

OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA
-5-
Došlo dňa: 6. 04. 2022
Ev. č. záznamu: 001921+/2022 Číslo spisu: OU-PD-OSZP-2022/017116-014
Vybavuje:

Okresný úrad Prievidza
odbor starostlivosti
o životné prostredie
Ulica G. Švéniho 3H
971 01 Prievidza

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje	Prievidza
OU-PD-OSZP-2022/017116-003	OU-PD-OSZP-2022/017352-002	Ing. Števčíková	06.04.2022

Vec
Fotovoltická elektráreň - Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite Slovenskej republiky – stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov

Okresnému úradu Prievidza, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej správy ochrany ovzdušia, bol dňa 18.03.2022 doručený od Okresného úradu Prievidza, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej správy posudzovania vplyvov na životné prostredie, na posúdenie zámer činnosti **Fotovoltická elektráreň - Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite Slovenskej republiky** navrhovateľa **Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské Nivy 47, 821 09 Bratislava** spolu so žiadosťou o vyjadrenie.

Predmetom navrhovanej činnosti je výstavba fotovoltickej elektrárne (FVE) s výkonom 10 MWp v blízkosti existujúceho areálu Elektrárne Nováky (ENO) na území jestvujúceho tzv. pôvodného odkaliska situovaného v k.ú. Zemianske Kostoľany a vyvedenie jej výkonu do jestvujúcej rozvodne umiestnenej v areáli ENO s využitím vyprodukovanej elektrickej energie, resp. jej väčšej časti pri výrobe tzv. zeleného vodíka v priestoroch jestvujúceho priemyselného areálu elektrárne Nováky, ktorý disponuje vhodnými podmienkami pre výrobu vodíka na účel rozvoja a testovania nových metód.

Súčasťou zámeru je výstavba elektrolyzéra na účely rozvoja testovania nových metód. Hlavným cieľom prevádzky elektrolyzéra je overenie poskytovania podporných služieb elektrizačnej sústave a stabilizáciu frekvencie v distribučnej sieti. Predmetné územie pre výstavbu FVE ako aj výroby vodíka je vo vlastníctve navrhovateľa.

Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako dotknutý orgán štátnej správy ochrany ovzdušia v zmysle ust. § 23 ods. 4 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva k predloženému zámeru nasledovné

s t a n o v i s k o :

KÓPIA

S vyššie uvedeným zámerom činnosti z hľadiska ochrany ovzdušia súhlasíme bez pripomienok. Zároveň nedoporučujeme, aby predložený zámer činnosti bol posudzovaný podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

Ing. Darina Mjartanová
vedúca odboru

SLOVENSKÉ ELEKTRÁRNE

Okresný úrad Prievidza
-10-
Došlo dňa: 11. 04. 2022
Ev. č. záznamu: OU-PD-OSZP-2022/017116 Číslo spisu: OU-PD-OSZP-2022/017116
Prílohy/listy: Vybavuje: -012

Mlynské nivy 47
821 09 Bratislava

Elektrárne Nováky
972 43 Zemianske Kostoľany
Team Leader pre riad. proj. RSE, VE a TE
Ing. M. Šumichrast / +421 910 674 691
marian.sumichrast@seas.sk

Okresný úrad Prievidza
Odbor životného prostredia
G. Švéniho 3H
971 01 Prievidza

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Kontakt	Z. Kostoľany / 11.4.2022
	SE/2022/013436	+421910674691	

Vec: Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike

Na základe Vašej požiadavky z listu zn: OU-PD-OSZP-2022/017116-012 zo dňa 7.4.2022 Vám posielame doplňujúce informácie k zámeru navrhovanej činnosti Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike.

Predmetom doplnenia je stanovisko SE,a.s. k pripomienkam Združenia domových samospráv, Roviankova 14, 851 02 Bratislava, ktoré uviedli vo svojom vyjadrení k predloženému zámeru navrhovanej činnosti:

Stanovisko SE, a.s.:

Podľa §2 ods.zákona EIA je účelom a zmyslom zákona najmä:

b) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,

Odpoveď: Berieme na vedomie.

c) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom,

Odpoveď: Berieme na vedomie.

d) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia,

Odpoveď: Berieme na vedomie.

e) získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Odpoveď: Berieme na vedomie.

Žiadame, aby vydané rozhodnutie opísalo a zrozumiteľne vysvetlilo priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, objasnilo a porovnalo jednotlivé varianty a určilo environmentálne opatrenia a právne záväzným spôsobom ich ukotvilo pre nasledujúce povoľovacie procesy. Zaujíma nás najmä hľadisko ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasti zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR. Týmto súčasne prejavujeme záujem na predmetnej činnosti v zmysle §24 ods.2 zákona EIA.

Odpoveď: Požiadavka je smerovaná do kompetencie príslušného orgánu, v danom prípade Okresného úradu v Prievidzi, ktorý administruje zisťovacie konanie a vydáva rozhodnutie

Z hľadiska budúcich vplyvov nás zaujíma, akým spôsobom bude navrhovateľ reagovať na klimatickú krízu a jej prejavy; zaujíma nás jeho plán zelenej transformácie svojej činnosti a znižovanie uhlíkovej stopy a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Zaujíma nás, akým spôsobom bude reagovať na uvedené ekologické a environmentálne krízy a výzvy a to zodpovedaním nasledovných otvorených otázok:

1) Príčiny dnešného zlého stavu hospodárstva treba hľadať v ekonomických reformách prvej Dzurindovej vlády. Nemožno im uprieť, že tieto reformy (spojené aj s rozpredávaním štátneho majetku, tzv. slovenského rodinného striebra) priniesli krátkodobé úspechy. Zo strednodobého a dlhodobého hľadiska však naša ekonomika patrí medzi najzraniteľnejšie v Európe a zároveň za najmenej pripravené čeliť výzvam spojeným so zvyšovaním automatizácie a postupným nahrádzaním ľudskej práce výkonnými robotmi (napr. Slovensko je výrobná linka automobilov, ale zásadnejší výskum automobilky realizujú v iných štátoch).

   Podľa viacerých názorov [tu], [tu] , **Slovensku hrozí tzv. pasca stredných príjmov**:

   > *Na druhej strane Slovensko čelí najbližšie desiatky rokov neuveriteľne obrovskej ekonomickej výzve. Ide o výzvu, ako nepadnúť do pasce strednopríjmových krajín. Zdrojom slovenského rastu za posledných dvadsať rokov bol práve obchod a vývoz. Slovensko neprodukuje veľmi inovatívnu pridanú hodnotu. Ako budeme ekonomicky rásť – a už sa to deje –, konkurenčné výhody začnú klesať. Ak nebudú nízke mzdové náklady, už nebudeme dostatočne konkurencieschopní.*

Ide o najväčšiu zmenu, ktorá nastane v slovenskej ekonomike v najbližšom desaťročí a ktorá bude mať dôsledky na politickú mapu krajiny, no žiaden politik o nej nehovorí. Ide o to, ako zmeniť ekonomický model Slovenska a prejsť od nízkonákladovej priemyselnej výroby a zahraničného vývozu na udržateľnejšiu formu rastu, ktorá generuje vyššiu pridanú hodnotu a inovácie. Ide o to, ako urobiť zo Slovenska krajinu, ktorá ľuďom poskytne nielen akúkoľvek novú prácu, ale kvalitnú prácu a príležitosti, pre ktoré slovenský talent nebude musieť utekať do zahraničia. Je mi ľúto, že o tejto kľúčovej otázke slovenskej budúcnosti sa v slovenskej politike veľmi nediskutuje.

Je nepochybné, že ekonomika a hospodárstvo založené na týchto reformách sa vnútorne vyčerpalo a melie z posledného. Slovenská spoločnosť čelí rovnakým problémom, akým čelilo v poslednej dekáde svojej existencie socialistické Československo; dokonca je veľmi podobná aj symptomatika. Pre porovnanie odkazujeme na príhovor Miloša Jakeša v Červenom Hrádku (https://www.youtube.com/watch?v=cKoQQo8gdPM&t=1257s), ktorý podľa wikipedie (https://sk.wikipedia.org/wiki/Prejav_Milo%C5%A1a_Jake%C5%A1a_na_%C4%8Cervenom_hr%C3%A1dku) je *„sondou do zmýšľania vedúcich predstaviteľov komunistického režimu niekoľko mesiacov pred jeho zánikom. Ortodoxný stúpenec normalizácie Miloš Jakeš v ňom dôrazne apeloval na nutnosť odštartovať zásadné ekonomické a spoločenské reformy. Pomerne presne identifikoval základné a pre režim osudové problémy, ktoré však už nemohli byť riešené v intenciách direktívno-centralistického modelu socializmu.“* Porovnajme štruktúru príhovoru:

a. útok na ekologických aktivistov
b. útok na občiansku spoločnosť
c. útok na politickú opozíciu
d. konštatovanie potreby perestrojky
e. nemohúcnosť z prinášania riešení na vážne spoločenské a hospodárske problémy

ZDS v rámci Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) je potrebné nastaviť transformáciu hospodárstva na ekologickom princípe; **žiadame navrhovateľa vysvetliť, jeho príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva založeného na znalostiach a občianskej participácii.**

Odpoveď: Už sám predmet zisťovacieho konania a charakter navrhovanej činnosti jednoznačne reflektuje na problém klimatickej zmeny a využívania obnoviteľných zdrojov energie. jedná sa o spojenie dvoch progresívnych technológií - vybudovanie novej fotovoltickej elektrárne, ktorá zastupuje obnoviteľný zdroj energie a ktorá bude následne využitá pre výrobu vodíka. Výroba vodíka predstavuje inovatívny projekt účelom ktorého je znížiť závislosť na fosílnych palivách, ktoré sú jedným z hlavných zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Realizácia FVE prispeje k splneniu záväzkov SR a EÚ na dosiahnutie klimatickej neutrality EÚ do roku 2050, Slovensko sa ku klimatickej neutralite prihlásilo v júni 2019.

Hlavné dôvody pre realizáciu FVE a výroby vodíka na rozvojové účely sú nasledovné:

- Zabezpečenie záväzkov SR a EÚ na dosiahnutie klimatickej neutrality EÚ do roku 2050, Slovensko sa ku klimatickej neutralite prihlásilo v júni 2019,
- Zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „OZE") na hrubej konečnej energetickej spotrebe v súlade INCEP a s Nízkouhlíkovou stratégiou SR,
- Zvýšenie podielu energie z OZE v doprave v súlade s cieľmi INCEP a s Nízkouhlíkovou stratégiou SR,
- Overenie možnosti poskytovania podporných služieb elektrizačnej sústave a stabilizácie/obnovu frekvencie v distribučnej sieti prostredníctvom elektrolyzéra,
- Využitie existujúcej technickej infraštruktúry ENO po postupnom odstavení výroby elektrickej energie a tepla, čím sa znížia nároky na budovanie novej infraštruktúry a zaťaženie okolitého územia,
- Využitím plochy pôvodného odkaliska pre FVE sa zníži nárok na záber pôdy a zaťaženie okolitého územia,
- Reštrukturalizácia areálu, obnova a modernizácia časti priemyselného areálu ENO progresívnou technológiou výroby vodíka,
- Postupná ekologizácia hornonitrianskeho regiónu, ktorý je poznačený značnou ekologickou záťažou spôsobenou ťažkým priemyslom v tejto oblasti.

Samotná prevádzka FVE a výroba elektrickej energie z nej je prakticky bezemisná, s minimálnym dopadom na okolité životné prostredie. Výstavba FVE v lokalite Pôvodného odkaliska zabezpečí prevádzkovanie obnoviteľného, bezuhlíkového zdroja elektrickej energie a zároveň využije lokalitu, ktorá je iným spôsobom nevyužiteľná. Prevádzkou FVE nebudú zabraté ďalšie plochy pôdy a nezasiahne do okolitého prostredia. Časť vyrobenej elektrickej energie bude primárne použitá pre bezemisnú výrobu vodíka v areáli ENO, čím sa prepoja dve progresívne technológie s minimálnym dopadom na ŽP. Vyrobený vodík po dosiahnutí požadovaných kvalitatívnych parametrov, bude môcť byť využívaný pre autobusovú dopravu (vozidlá s palivovými článkami), čím môže výrazne prispieť k zníženiu negatívnych environmentálnych dopadov na obyvateľstvo v danom regióne.

2. ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne napĺňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie Y(X)=f(C)+f(L)+f(A); t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie). **Žiadame navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii hospodárstva aj celej spoločnosti založenej na inováciách a Európskej zelenej dohode** (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk); **žiadame úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia**.

Odpoveď: Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k vybudovaniu FVE v blízkosti existujúceho areálu ENO.
Cieľom projektu FVE je zabezpečiť zvýšenie podielu elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov na celkovej spotrebe SR v súlade s Nízkouhlíkovou stratégiou rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 a v súlade s Integrovaným národným klimatickým a energetickým plánom z roku 2019 (INCEP). FVE v Zemianskych Kostoľanoch je zároveň súčasťou veľkého projektu „Zelený vodík pre Slovensko", ktorého cieľom je produkcia zeleného vodíka so zámerom ekologizovať hromadnú dopravu čo rovnako predmetom posudzovania vplyvov na ŽP.
Realizácia FVE prispeje k splneniu záväzkov SR a EÚ na dosiahnutie klimatickej neutrality EÚ do roku 2050, Slovensko sa ku klimatickej neutralite prihlásilo v júni 2019.

3. Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55" (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. **Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru.** Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419).

Odpoveď: Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k vybudovaniu FVE v blízkosti existujúceho areálu ENO.
Cieľom projektu FVE je zabezpečiť zvýšenie podielu elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov na celkovej spotrebe SR v súlade s Nízkouhlíkovou stratégiou rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 a v súlade s Integrovaným národným klimatickým a energetickým plánom z roku 2019 (INCEP). FVE v Zemianskych Kostoľanoch je zároveň súčasťou veľkého projektu „Zelený vodík pre Slovensko", ktorého cieľom je produkcia zeleného vodíka so zámerom ekologizovať hromadnú dopravu čo rovnako predmetom posudzovania vplyvov na ŽP.

4. Energetická efektivita budov, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie. Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.
   Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.

Odpoveď: Realizácia FVE nemá žiadne nároky na výstavbu budov. Prevádzka výroby vodíka obsahuje prevádzkové objekty, ktoré sú koncipované s maximálnou energetickou účinnosťou a energetickou úspornosťou. Detailné stavebno-technické a konštrukčné riešenie objektov bude predmetom dokumentácie pre stavebné povolenie.

5. Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamena-pre-slovensko/); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.

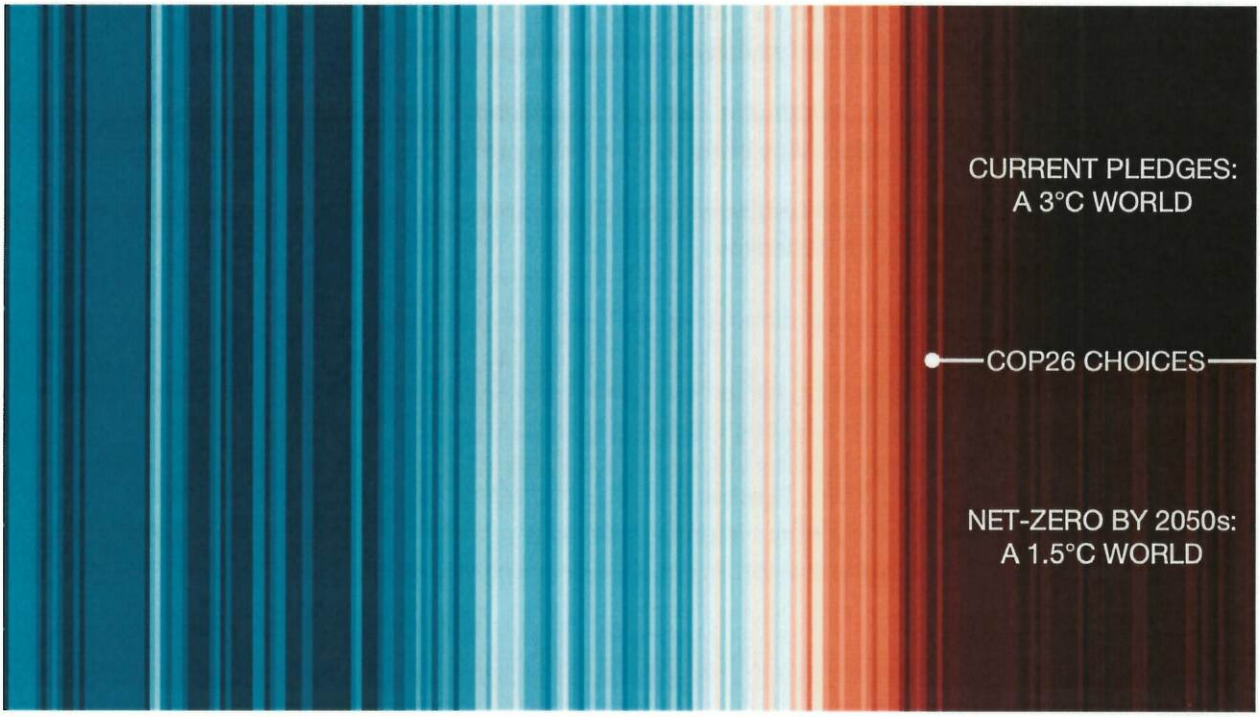

Na Slovensku to znamená, že Slovenská klíma sa zmení ešte viac ako doteraz, nadobudne značne stredomorský charakter podobný dnešnému Chorvátsku (https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/599783-klimatolog-fasko-v-ide-o-pravdu-slovensko-bude-mat-pocasie-ako-vnutrozemie-chorvatska-a-bulharska/). Aké adaptačné a mitigačné klimatické opatrenia zámer implementuje?

Klimatická zmena je podľa IPCC horšia, než sme čakali. Šance na zastavenie otepľovania pod 1,5 stupňa Celzia sú veľmi malé. Môžeme ešte zabrániť úplnej katastrofe, ale mali by sme sa pripraviť na extrémne počasie, suchá a zaplavenie pobrežných oblastí. Následky klimatickej krízy pocíti každé miesto na planéte, píše sa vo februárovej správe Medzinárodného panela pre zmenu klímy (IPCC). Jej obsah podrobnejšie uvádza článok v Denníku N.

Podľa vedcov sa väčšina krajín pripravuje na oteplenie o 1,5 až dva stupne. Bude však vyššie, a opatrenia teda nebudú stačiť. Prioritou je stále zníženie emisií skleníkových plynov, no IPCC zdôrazňuje aj potrebu adaptačných opatrení. Inak povedané, musíme sa pripraviť na život s väčším množstvom prírodných katastrof.

V Európe identifikuje správa štyri riziká: vlny tepla, záplavy, suchá, nedostatok vody. Veľmi bude postihnutý juh Európy. Pri oteplení o dva stupne bude nedostatkom vody trpieť viac ako tretina obyvateľov, pri trojstupňovom náraste teplôt dvakrát viac.

S otepľovaním sú spojené ďalšie riziká: strata prirodzených habitatov a obmedzenie fungovania ekosystému, vyššia úmrtnosť, neúroda, strata úrodnej pôdy.

Chránená nie je ani severná Európa – tú môžu ohroziť záplavy či silné búrky. Suchá a neúroda alebo, naopak, záplavy a silné búrky zasiahnu aj Slovensko.

Najbezprostrednejšie zasiahnutým sektorom bude poľnohospodárstvo. Nedostatok potravín pocítia milióny ľudí. Ohrozené sú najmä najchudobnejšie regióny, no dôsledky pocíti aj Európa, najmä južná. Obmedzená produkcia potravín zdvihne ich ceny.

Poľnohospodári by sa mali zamerať na zadržiavanie vody v krajine a preorientovať sa na ekologické postupy, ktoré nie sú také závislé od závlahy a zvládajú výkyvy počasia.

Mestá sa musia pripraviť na zvládnutie horúčav: napríklad výsadbou verejnej zelene či lepším hospodárením s dažďovou vodou. Vlny horúčav pomáhajú prekonať aj opatrenia ako zelené strechy.

Budeme musieť viac investovať do systémov na monitorovanie a vyhodnocovanie rizík, ako sú záplavy, víchrice, či do odstraňovania ich následkov.

Odpoveď: Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k vybudovaniu FVE v blízkosti existujúceho areálu ENO.
Cieľom projektu FVE je zabezpečiť zvýšenie podielu elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov na celkovej spotrebe SR v súlade s Nízkouhlíkovou stratégiou rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 a v súlade s Integrovaným národným klimatickým a energetickým plánom z roku 2019 (INCEP). FVE v Zemianskych Kostoľanoch je zároveň súčasťou veľkého projektu „Zelený vodík pre Slovensko", ktorého cieľom je produkcia zeleného vodíka so zámerom ekologizovať hromadnú dopravu čo rovnako predmetom posudzovania vplyvov na ŽP.

6. Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov je základným legislatívnym nástrojom odpadového hospodárstva. Podľa hierarchie odpadového hospodárstva je zneškodňovanie odpadu až na poslednom mieste v prioritách nakladania s odpadom. Reálne je to však na Slovensku najčastejšie používaný spôsob nakladania s odpadom. Príčinou tohto stavu je prevažne lineárny ekonomický model súčasnej spoločnosti. Ťažíme prírodné zdroje, odnášame ich na opačný koniec sveta, kde sa z nich vyrábajú výrobky. Tie sú distribuované do ďalších kútov sveta, kde ich spotrebitelia kúpia, použijú a vyhodia. Tak vzniká odpad a suroviny vo forme produktov končia na skládkach, v spaľovniach či pohodené vo voľnej prírode.

Realita odpadového hospodárstva

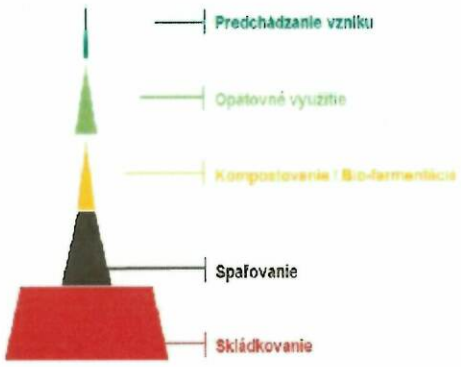

Žiadame v projekte riešiť výrazný odklon od zneškodňovania odpadu skládkovaním v súčasnosti (lineárna ekonomika) a posunutie odpadového hospodárstva smerom k modelu založenom na cirkulárnej ekonomike – pomocou účinného zhodnocovania materiálov v odpade. Takto sa výrazne minimalizuje odpad a náklady na vstupné materiály i energiu, potrebné pre výrobu nových výrobkov. Navrhovaná činnosť prispieva k plneniu cieľov v oblasti triedenia a recyklácie komunálnych odpadov, ktoré ako členská krajina EÚ musíme splniť: do roku 2035 budeme triediť a recyklovať 65 % komunálnych odpadov,v roku 2035 bude skládkovaných iba 10 % komunálnych odpadov.

Lineárny model ekonomiky

Cikulárny model ekonomiky

Do pozornosti kladieme Akčný plán pre zavedenie cirkulárnej ekonomiky (https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan_sk); ktorý je plánom Európskej únie pre vysporiadanie sa s ekologickými dôsledkami nevhodných odpadových politík.

Odpoveď: Okrem zhromažďovania odpadov v jestvujúcich priestoroch spoločnosti ENO do doby ich odvozu oprávnenou organizáciou, navrhovateľ neprevádzkuje zariadenia na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov.
Po ukončení životnosti panelov alebo ich poškodení budú vznikať nebezpečné odpady kategórie 16 02 13, ktoré budú zhodnocované v zmysle platnej legislatívy.
Pri realizácii navrhovanej činnosti sa uvažuje s využitím vysoko trvácnych komponentov s minimálnou životnosťou 20 rokov. Dôraz bude kladený aj na recyklovateľnosť použitých komponentov, pričom sa plánuje, že najmenej 70 % všetkých častí musí byť recyklovateľných. Zároveň sa uvažuje s využitím komponentov, ktoré sú zložené z modulárnych systémov, sú rozoberateľné a ich modulárnosť umožňuje rekonštrukciu zariadení, prípadne ich technologickú modernizáciu.

Použitie vysoko trvácnych komponentov s minimálnou životnosťou 20 rokov zabezpečí minimalizáciu množstva vzniknutého odpadu počas prevádzky navrhovanej činnosti. Recyklovateľnosť vzniknutých odpadov bude zabezpečená vo vysokej miere, nakoľko sa plánuje, že najmenej 70 % všetkých použitých komponentov musí byť recyklovateľných. V prípade poškodenia panelov, ktoré budú zložené z modulárnych systémov, a budú ľahko rozoberateľné bude jednoduché zabezpečiť ich rekonštrukciu, prípadne ich technologickú modernizáciu. To tiež prispeje k minimalizácii množstva vzniknutých odpadov.
Komunálny odpad vznikajúci počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti je a bude zneškodňovaný v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce Zemianske Kostoľany. Všetky separovateľné druhy odpadu sú zhromažďované v samostatných kontejneroch. Nebezpečný odpad je zhromažďovaný vo vyhradenom priestore zabezpečenom v zmysle § 8 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z.z. a zhodnocovaný / zneškodňovaný prostredníctvom oprávnenej organizácie.

Na určenie prípustnosti zámeru v krajine (§11 a §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb.) ako aj ako odborný základ prípadných navrhovaných environmentálnych opatrení (§17 ods.1 zákona o životnom prostredí) na uvedené požadujeme environmentálne hodnotenie dopadov stavieb na krajinu a obyvateľa (napr. formou hodnotenia a certifikácie GreenPass https://www.environmentalnehodnotenie.sk/, https://greenpass.io/). Na základe výsledkov krajinného hodnotenia žiadame, aby sám navrhovateľ určil primerané environmentálne opatrenia.

Odpoveď: FVE je navrhovaná na ploche rekultivovaného Pôvodného odkaliska, kde nie sú z hľadiska stabilitných pomerov povolené iné činnosti. Takéto riešenie nevyžaduje žiadny záber poľnohospodárskej pôdy, situovanie FVE do podobných priestorov je vyslovene progresívne.
Výroba vodíka je navrhovaná do tzv. hnedej plochy, v súčasnosti nevyužívanej časti areálu ENO s bezproblémovým pripojením k inžinierskym sieťam a ľahkou dopravnou dostupnosťou. Vzhľadom na situovanie do priemyselnej časti dotknutého sídla, umiestnenie prevádzky výroby vodíka nezaťažuje okolité prostredie.

Efektivita fotovoltických panelov rastie pri doplnení gridu aj o vegetačný povrch pod fotovoltickou elektrárňou (či už na streche tak aj na povrchu) približne o 20%.

Odpoveď: FVE je navrhovaná na ploche rekultivovaného Pôvodného odkaliska, kde sa už v súčasnosti nachádza trávnatý porast, vysadený v rámci rekultivácie.

Treba začať rozmýšľať nad tým, ako sa kompletne odstaví uhoľná elektráreň a súčasná sa začne prebudovávať na iný typ energetického zariadenia. V tomto smere je potrebné začať uvažovať a prispôsobovať aj súčasnú činnosť. Z tohto hľadiska vítame spojenie fotovoltickej elektrárne a prechodné obdobie je možné riešiť tak, že uhoľná elektráreň bude svojim výkonom vykrávať iba noci a výkyvy dodávok fotovoltickej časti plus sa začne osádzať zásobáreň elektriky (baterky?). Radi by sme začali na túto tému odbornú diskusiu.

Odpoveď: Elektráreň Nováky je prevádzkovaná vo Všeobecnom hospodárskom záujme. Táto elektráreň využíva ako palivo domáce hnedé uhlie, ktorého ťažba je spolu s elektrárňou Nováky postupne utlmovaná. Z vyššie uvedených dôvodov vyplýva, že Slovenské elektrárne nepredpokladajú ďalšiu prevádzku elektrárne Nováky. Ďalším dôvodom je ukončenie technickej životnosti elektrárne.

Navrhujeme spojiť projekt fotovoltickej elektrárne s revitalizáciou skládky stabilizovaného odpadu v dotknutej lokalite.

Odpoveď: Požiadavka sa týka pravdepodobne iného projektu, FVE je navrhovaná na už zrekultivovanej ploche Pôvodného odkaliska.

Dávame do pozornosti predchádzajúci plán transformácie elektrárne v Zemianskych Kostoľanoch (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/transformacia-elektrarne-novaky-novy-zdroj-plynofikacia-plynova-kotoln), ktorý aj vďaka aktivite ZDS bol následne zanechaný a následne bola transformácia prepracovaná do súčasnej podoby, s ktorou sa stotožňujeme a principiálne s ňou súhlasíme. V tejto súvislosti však nemôžeme opomenúť útok ministra hospodárstva na ZDS a jeho predsedu práve v súvislosti s touto pôvodnou podobou transformácie a veríme, že SE sa poučili – politické krytie sa nevypláca a je v rozpore s verejnou integritou nakoľko môžeme hovoriť o zneužívaní verejného vplyvu. Istou škodoradosťou je aj ohlásené a medzitým opustené špeciálne zdanenie SE, ktoré by ich priniesli do technického defaultu – veríme, že už aj SE pochopili, že nie verejnosť ich vydiera a tlačí k múru, ale politici. V tejto súvislosti máme pre SE legálny a legitímny spôsob vzájomného poskytnutia dobrých služieb: SE nech pripraví projekt transformácie Kostoľanov v súlade s princípmi

Zelenej transformácie a verejnosť na oplátku tento projekt nielen podporí ale bude ho aj vyžadovať a odborne na ňom participovať. Radi by sme počuli, čo si o tom myslia SE.

V tomto kontexte sme hrdí na to, že sme zastavili projekt založený na plynofikácii a spaľovaní fosílnych palív, čo sa aj v kontexte ukrajinskej a energetickej krízy ako aj klimatickej krízy javí ako správne opatrenia a následne správne rozhodnutie elektrární. ZDS nepodporí a bude proti takémuto neudržateľnému využívaniu zdrojov; avšak podporí a bude pomáhať ekologickým zdrojom, ako je napríklad aj výroba vodíka z fotovoltiky. Do úvahy tiež prichádza aj alternatíva solárnej elektrárne založenej na parabolickom priemyselnom zrkadle.

Odpoveď: Elektráreň Nováky je prevádzkovaná vo Všeobecnom hospodárskom záujme. Táto elektráreň využíva ako palivo domáce hnedé uhlie, ktorého ťažba je spolu s elektrárňou Nováky postupne utlmovaná. Z vyššie uvedených dôvodov vyplýva, že Slovenské elektrárne nepredpokladajú ďalšiu prevádzku elektrárne Nováky. Ďalším dôvodom je ukončenie technickej životnosti elektrárne.

ZDS je súčasne toho názoru, že súčasné ekologické, environmentálne a energetické krízy si vyžadujú spojenie síl viacerých aktérov; ZDS v tejto súvislosti hovorí dokonca o potrebe hospodárskej a sociálnej mobilizácii. Zelená transformácia Európy má byť zdrojom inovatívnej a vzdelanostnej hospodársko-sociálnej mobilizácie za spoločným cieľom zvládnutia ekologickej a klimatickej krízy; v tomto smere nie sú osamelí aktéri. V tejto súvislosti dávame do pozornosti Quintuple helix model (https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_framework), ktorý je osvedčený model spolupráce rôznych typov aktérov a je používaný aj Európskou komisiou pri hodnotení projektov. Práve tieto projekty prepájajúce rôzne energetické iniciatívy predstavujú ideálny projekt pre spájanie síl a využívanie tohto modelu. Pre názornosť využijeme jeho grafické znázornenie formou vennových diagramov ilustrujúcich vzájomné vzťahy:

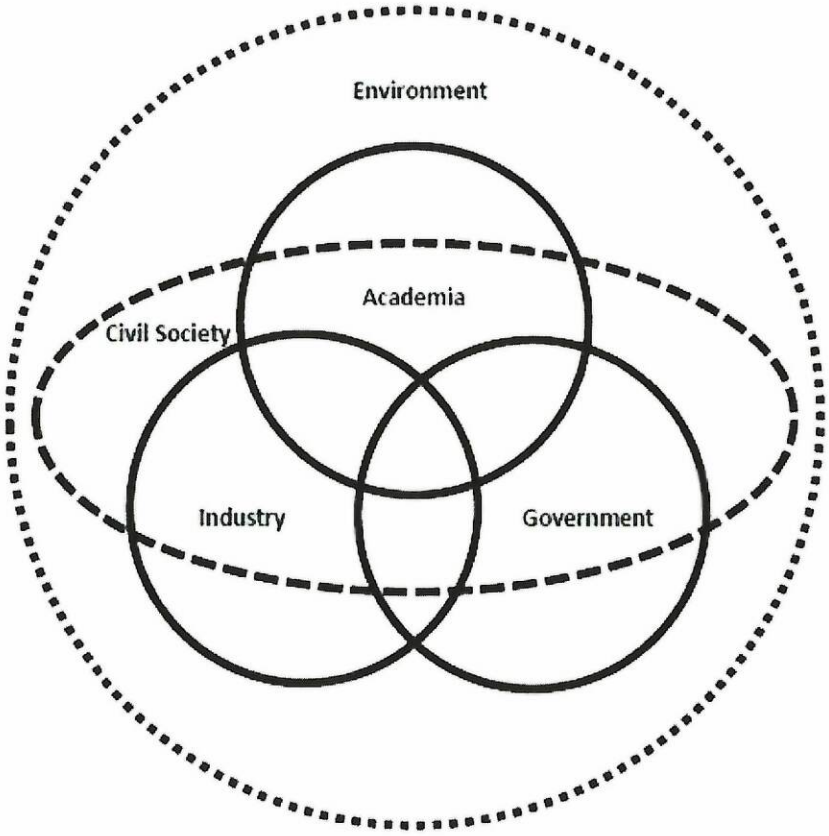

V rámci jednotlivých množín je v rámci Priemyslu ako ideálne zahrnutie okrem JESS, SE, SEPS a Vodohospodárskej výstavby aj zahrnutie Klubu500 ako reprezentatívneho združenia priemyslu. V množine Academia sú to slovenské univerzity (SAV, MATFYZ, STÚ, TUKE, TUZVO). V časti verejného sektora je to nielen vláda (ministerstvo hospodárstva, ministerstvo regionálneho rozvoja, ministerstvo životného prostredia) ale aj regionálna samospráva (Trnavský samosprávny kraj a regionálne miestne združenia) a miestna samospráva (okolité dotknuté obce). Občiansky sektor ide naprieč všetkými tromi množinami (napr. už spomínaný Klub500 je v tomto smere záujmovým združením, nie komerčným ani lobistickým zoskupením). Vo verejnom sektore sú to nielen územné samosprávy ale aj ich rôzne zoskupenia v rámci mikroregiónov. Vo vzdelanosti zase vznikajú rôzne vývojové a výskumné úlohy, ktoré idú naprieč rôznymi akademickými inštitúciami a týmami. Životné prostredie je zase v modernom ponímaní právnej a spoločenskej teórie samostatným prvkom sui generis; keďže sa však nejedná o antropogénny prvok, potrebuje nejakého reprezentanta a tu hrajú významnú úlohu ekologické spolky (treba rozlišovať medzi ekologickými spolkami reprezentujúcimi životné prostredie ako také a iné formy občianskej spoločnosti).

Transformáciu elektrárne je potrebné zahrnúť do komplexného balíka transformácie Hornej Nitry ako aj do celkovej revitalizácie a transformácie areálu elektrární a to obnovou prirodzenej biodiverzity.

Odpoveď: Elektráreň Nováky je prevádzkovaná vo Všeobecnom hospodárskom záujme. Táto elektráreň využíva ako palivo domáce hnedé uhlie, ktorého ťažba je spolu s elektrárňou Nováky postupne utlmovaná. Z vyššie uvedených dôvodov vyplýva, že Slovenské elektrárne nepredpokladajú ďalšiu prevádzku elektrárne Nováky. Ďalším dôvodom je ukončenie technickej životnosti elektrárne. Vzhľadom na túto skutočnosť SE, a.s. vykonáva kroky k postupnej transformácii areálu ENO, jedným z krokov je zámer výroby vodíka, ktorý je predmetom predloženého zámeru spolu s FVE.

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa §20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa §3 ods.1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávnych predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese https://www.minzp.sk/legislativa/. Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa §29 ods.13 resp. §37 ods.4 zákona EIA.

Odpoveď: Berieme na vedomie, ide o legitímny proces v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Odpoveď: Berieme na vedomie, ide o legitímny proces v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

Za účelom zabezpečenia efektivity konania, odporúčame úradu aj navrhovateľovi aktívne konzultovať projekt s verejnosťou a v nasledujúcich povoľovacích konaniach kontaktovať verejnosť ešte pred podaním žiadostí na úrad napr. v zmysle §36 ods.5 resp. §64 ods.1 Stavebného zákona. Prípadnú konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk. ZDS na vykonaní konzultácie trvá.

Odpoveď: Požiadavku berieme na vedomie.

SLOVENSKÉ ELEKTRÁRNE

Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

Odpoveď: Pripomienky smerované na príslušný orgán.

S pozdravom

Ing. Miroslav Piaček
Riaditeľ závodu elektrárne Nováky

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia geológie a prírodných zdrojov
Odbor štátnej geologickej správy

OKRESNÝ ÚRAD PRIEVIDZA
-5-
Došlo dňa: 11. 04. 2022
Ev. č. zásobníka: OU-PD-OSZP-2022/017116
Prílohy/listy: Vybavuje: -016

Okresný úrad Prievidza
Odbor starostlivosti o životné prostredie
G. Švéniho 3H
971 01 Prievidza

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/☎	Bratislava
OU-PD-OSZP-2022/ 017116-003 18. 03. 2022	4125/2022-5.3 21133/2022	RNDr. Kováčik, CSc. 02/59564249 Mgr. Doboš 02/59564230	11. 04. 2022

Vec

Oznámenie o zámere navrhovanej činnosti „Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike“ – stanovisko

Na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu geológie a prírodných zdrojov bolo dňa 21. 03. 2022 doručené oznámenie o zámere navrhovanej činnosti „Fotovoltická elektráreň – Pôvodné odkalisko a výroba vodíka elektrolýzou vody v prostredí slovenskej elektrizačnej sústavy a potenciál využitia vodíka v mobilite v Slovenskej republike“ v katastrálnom území Zemianske Kostoľany.

Oznámenie o zámere navrhovanej činnosti bolo vypracované navrhovateľom Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava 2. Spracovateľom zámeru bola spoločnosť ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina.

Predmetom navrhovaného zámeru je výstavba novej fotovoltickej elektrárne s výkonom 10 MWp a vyvedením výkonu do jestvujúcej rozvodne umiestnenej v areáli ENO s využitím vyprodukovanej elektrickej energie, resp. jej väčšej časti pri výrobe tzv. zeleného vodíka v priestoroch jestvujúceho priemyselného areálu elektrárne Nováky, ktorý disponuje vhodnými podmienkami pre výrobu vodíka na účel rozvoja a testovania nových metód.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov Vám zasiela nasledovné stanovisko:

Pôvodné odkalisko má dve základné zemné hrádze s drenážnym systémom na odvedenie vôd. Po doplavení na úroveň korún základných hrádzí bolo odkalisko budované postupným nadvyšovaním z naplaveného popola. Súčasná, t.j. konečná úroveň hrádzového systému odkaliska je ~315,50 m n.m. Naplavovanie hydrozmesi bolo ukončené vo februári 2012 a odkalisko je od novembra 2012 zrekultivované. Teleso odkaliska je evidované ako vodná stavba.

Na SV strane odkaliska, nevylučujúc celkom ani kontaktnú zónu medzi mezozoikom hronika a odkaliskom, sa nachádzajú horniny vnútrokarpatského paleogénu, ktoré sa vyznačujú

zvýšenou náchylnosťou k svahovým zosuvným pohybom, príp. vodnej erózii. Na s. 25 „Geotechnické charakteristiky materiálov odkaliska" sa z vrtných prác z podložia odkaliska uvádzajú geologicky (litostratigraficky) bližšie nešpecifikované zeminy typu ílov, piesku a štrku, ktoré svojou charakteristikou môžu pripomínať tiež paleogénne horniny. Tieto poznámky uvádzame najmä s dôvodu potencionálneho stabilitného rizika rekultivovaného odkaliska, ktoré môže negatívne ovplyvniť nové využitie jeho povrchovej plochy v predkladanom zámere. Ide predovšetkým o zmenený infiltračný režim zrážkovej vody zapríčinený zvýšenou nepriepustnosťou (betónové dosky solárnych panelov, „kioskov", spevnené plochy..) ako i celkové navýšenie statického zaťaženia povrchu odkaliska. Počas prívalových dažďov a pri redukovanej infiltrácii povrchovej vody vyvstáva otázka do akej miery dokáže eliminovať vodu drenážno-rigolový systém súčasného rekultivovaného odkaliska.
Projekčnú prípravu navrhovanej činnosti odporúčame podporiť inžiniersko-geologickým a statickým posudkom, ktoré budú reflektovať aj extrémnu zrážkovú činnosť. V prípade havarijnej udalosti by, okrem narušenia stability, mohlo dôjsť k ohrozeniu podzemnej vody nielen kontamináciou z materiálu odkaliska, ale napr. aj z uniknutého oleja transformačných staníc. Predpokladáme, že geodetické body odkaliska aj funkčnosť drenážneho systému budú aj pri novom využití lokality naďalej pravidelne monitorované.
Potreba vody pre technológiu výroby vodíka elektrolyzérom sa uvažuje o objeme 260 l/h. z verejného vodovodu (s. 51). Dovolíme si položiť otázku, či by pri súčasných klimatických zmenách, spojených s vysušovaním územia a nedostatkom kvalitnej pitnej vody, nemohla byť na daný účel využívaná úžitková či zrážková voda?

K navrhovanej činnosti nemáme principiálne námietky, aj keď z geologického hľadiska definitívne súhlasné stanovisko podmieňujeme zakomponovaním či objasnením vyššie uvedenej problematiky.

V kapitole 4.1.4 Environmentálne záťaže, vo štvrtom odseku žiadame vypustiť slovo „národnom" a slovo „registri" uvádzať s veľkým začiatočným písmenom. Piaty odsek navrhujeme vypustiť, keďže podľa aktuálneho stavu Informačného systému environmentálnych záťaží (ku dňu 23. 03. 2022), uvedené odkalisko Chalmová nefiguruje ako pravdepodobná environmentálna záťaž, tzn. nie je zaradené v Registri environmentálnych záťaží – časť A.

Predmetné územie spadá do stredného radónového rizika, tak ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

S pozdravom

RNDr. Viera Maťová
riaditeľka odboru

Príloha:
- mapa v mierke 1 : 10 000 s vyznačením radónového rizika

Ministerstvo životného prostredia SR | Námestie Ľudovíta Štúra 35/1 | 812 35 Bratislava | Slovenská republika
tel.: +421 2 5956 4108 | e-mail: tomas.dobos@enviro.gov.sk | www.minzp.sk